

Pauliina Mäkelä

Mystisiä sessioita ja Supermarsuja

Hannele Richert

Helsingin sarjakuvakeskuksen kellari-kerroksessa muhii toinen toistaan kiinnostavampia sarjakuvantekijöitä. Siellä sijaitsevan työhuone Kutikutin jäsenet tekevät omien töidensä lisäksi yhteisiä projekteja, muun muassa toimittavat Kuti-nimistä sarjakuvan ilmaisjakelulehteä. Kutikutilla myös Pauliina Mäkelä tekee sarjakuvia ja kuvituksia sekä toimii lehden päätoimittajana.

Kuti - työyhteisö ja tabloidit

Lahden Muotoiluinstituutista viitisen vuotta sitten valmistunut Mäkelä kertoo tehneensä ensin pari vuotta yksin kotona töitä.

- Kuvan tekeminen on yksinäistä puurtamista, joten välillä tuntui siltä, että seinät alkavat kaatua päälle. Tutustuttuani muihin tekijöihin yhdessä työskentely alkoi tuntua luontealta vaihtoehdolta. Tommi Musturilta kuulin, että tällainen työhuone oli suunnitteilla, ja lähdin mukaan.

Kutikutilla yksinäiset puurtajat tapavat toisiaan ja omien hommien seassa on mahdollista tehdä myös yhteisiä projekteja, esimerkiksi näyttelyitä ja julkaisuja. Kun tulee puhe Kutin päätoimittajuudes-

ta, Mäkelä kiistää heti olevansa yhteisössä mikään pääpomo.

– Hommaan liittyy toki tiettyjä vastuutehtäviä, mutta päätökset tehdään yhdessä.

Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Noin kuukautta ennen deadlinea pidetään suunnittelukokous, jossa päätetään seuravan lehden sisällöstä. Toimitustyö on Mäkelän mukaan joskus kaoottista ja ajoittain stressaavaakin, mutta siihen muodostunut rutiini auttaa saamaan lehden aina uudestaan kokoon. Kuti-kutiin on valikoitunut ihmisiä, joilla on samansuuntainen maku, joten päätökset syntyvät suhteellisen helposti verrattuna varmasti moneen muuhun toimitukseen. Demokraattisuus on mahdollista, koska kutilaisten näkemys julkaisulinjasta on hyvin yhtenäinen.

Glömp ja maailman valloitus

Kuti kuti -yhteisön samanhenkisyys näkyy myös tekijöiden tyyleissä. Vaikka jokaisella on omansa, palasista on mahdollista koostaa toimivia kokonaisuuksia. Vuoden 2009 suurprojekti on ollut GlömpX:n ilmestyminen ja siihen liittyvä näyttely. Kyseessä on sarjan viimeinen Tommi Musturin toimittama antologia. Kirjan ja näyttelyn taitelijat ovat tällä kertaa pitkälti samoja kuin Kuti-lehden vakiotekijät. Näyttely on kiertänyt Italian Bolognassa, Portugalissa, Helsingin Muuggalleriassa ja viimeksi Pietarissa, jossa Kutikutia edustivat Pauliina Mäkelän lisäksi mukana Jarno Latva-Nikkola ja Anna Saimaa. Näyttely esittelee kolmiulotteista sarjakuvaa muodossa, joka oli niin lähellä kuvataidetta, ettei sarjakuva olisi ilman

erillistä mainintaa tullut ehkä ensimmäisenä mieleen. GlömpX-kirjassa teokset on luettavuuden takia esitetty niin, ettei kolmiulotteisuutta aina havaitse. GlömpX-näyttely ja kirja täydentävätkin toisiaan hienolla tavalla. Näyttelyssä teosten erilaiset kolmiulotteiset ratkaisut pääsevät oikeuksiinsa. Mukana on esimerkiksi liikkuvia ja katsojan liikkeisiin reagoivia töitä sekä tilaa hyödyntäviä teoksia. Kirja taas taltioi kertaluonteisen näyttelyn kokonaisuudeksi, johon voi palata aina uudestaan. Siinä teosten tarinaominaisuudet pääsevät paremmin esiin.

Kuvasta kerrontaan

Yhteisprojektien ohella Mäkelää työllistivät omat sarjakuvat ja kuvitukset. Hänen

kuvittamansa Paula Norosen teos Emilian päiväkirja: Supermarsu pelastaa silakat oli Finlandia Junior –palkintoehdokkaana. Tällä hetkellä Mäkelä työittää Mystic Sessions II -albumia, joka julkaistaneen loppuvuodesta. Ensimmäinen Mystic Sessions oli mustavalkoinen, miltei sanaton kuvakertomus shamanistisesta rummunlyöjästä. Iso koko ja hiilen ja tussin käyttö toivat kädenjäljen komeasti esille. Mystic sessions II on ensimmäistä

hieman pienempi, värillinen teos. Se on muodoltaan jälleen enemmän kuvakerontaa kuin varsinaista sarjakuvaa. Hän työittää ensi vuodelle myös Timanttipöytä-työnimellä kulkeva tarinaa, josta osia on julkaistu kanadalais-suomalaisessa 10Dix -antologiassa ja italialaisantologia Canicolassa.

Pauliina Mäkelä tekee sarjakuvan lisäksi paljon kuvituksia ja on yksi kuvitusagentuuri Napa Illustrationin

taiteilijoista. Kuvitustöistä Mäkelä saa pääasiassa leipänsä, joten tänäkin vuonna ne ovat lohkaisseet ison osan ajasta. Verrattuna sarjakuviin kuvitukset ovat ehkä vähemmän henkilökohtaisia. Kuva tehdään asiakkaalle, joka määrittelee lopputulokseen vaikuttavia ehtoja. Sarjakuva ja muu taiteen tekeminen on henkilökohtaisempaa, koska siinä on vastuussa vain itselleen ja voi toteuttaa työn alusta loppuun sellaisena kuin haluaa.

Pauliina Mäkelä s. 1980

KOTOISIN

Alavetelistä

KOULUTUS

Graafinen suunnittelija,
Lahden muotoiluinstituutti 2005

PALKINTOJA

Vuoden Huiput 2006, Tikapuut-palkinto
Karnevaalit-albumista
Fumetto-festivaalin (Sveitsi)
pääpalkinto 2007

ASUU

Helsingissä

TÖISSÄ

Sarjakuvakeskuksen yhteydessä
toimivalla Kuti kuti-työhuoneella

AMMATTI

Kuvittaja ja sarjakuvataiteilija

LEMPIVÄRI

Riippuu kokonaisuudesta

SIVUT

<http://www.napaillustrations.com/pauliina.html>
<http://www.kutikuti.com/html/info.html>
<http://www.fumetto.ch/07/ausstellungen.cfm>

Pauliina Mäkelän omat julkaisut:

Mystic Sessions Vol. 1. Omakustanne
2006

Don't Don't Don't. Käsinsidottu omakustannekuvakirja 2005

Karnevaalit. Omakustanne 2005 (Opin-
näytetyö Lahden Muotoiluinstituutin
graafisen suunnittelun osastolle)

Kuti-lehden lisäksi Mäkelän sarjakuvia
on julkaistu Glömp-antologioissa sekä
kanadalais-suomalaisessa antologiassa
10 Dix.

